

τού Φ. Συλλόγου Παρνασσού. Ιωάννης Πολέμης, ποιητής: Ν. Πορφύρης, πρώην συντάκτης της Διαπλάσεως: Άριστομένης Προβελέγγιος, ποιητής: Ιωάννης Σ. Σβορώνος, έφορος του Νομισματικού Μουσείου, έκ τῶν πρώτων συδρομητῶν τῆς Διαπλάσεως: Γεώργιος Σουρῆς, ποιητής: Γεώργιος Κ. Στρατήγης, ποιητής: Γ. Β. Τσοκόπουλος, συγγραφεὺς: Νικόλαος Ι. Χατζιδάκης, καθηγητής του Πανεπιστημίου: Παντελής Χόρης, σύγγραφεύς.

Είς τὸ τεῦχος τοῦτο, τὸ δόποιον περίλαμβάνει ἀποκλειστικῶν ταφορῶντα τὴν Τριακονταετήριδα, νομίζομεν διὰ πρέπει νάναδημοσιεύσωμεν καὶ πάλιν, ως ἀληθινὸν τίτλον τιμῆς διὰ τὴν Διάπλασιν, τὴν Ἐκκλησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ δόποια ἔχει σύντο:

* * *

Άπο τῆς ίδρυσεως τοῦ περιοδικοῦ «Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ» συνεπληρώθη πρὸ μηδοῦ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑΕΤΙΑ, κατὰ τὸ διάστημα τῆς δόποιας συνεχῶς καὶ ἀνελλιπῶς ἐκδοθὲν τὸ περιοδικὸν τοῦτο, διέπλασεν ἡδη δύο γενέας. Οἱ πρῶτοι του συνδρομηταί, τὰ παιδία καὶ οἱ ἔφηβοι τοῦ 1879, πατέρες σήμερον, ἔγγραφον εἰς τὴν «Διάπλασιν» τὰ τέκνα των. Αὐτὸν καὶ ἕαντὸν τὸ γεγονός σπανιώτατον, καὶ ἵσως μοναδικὸν εἰς τὸ χρονικὰ τοῦ ἐν «Ἐλλάδι περιοδικῷ τόπον, προσκάπαι μεῖζον ἔτι σημαίαν, ἀν ἀναλογισθῶμεν διὰ ή ἄγονσα τριακονταετίαν «Διάπλασιν, ἐκ τῶν δλίγων παρ' ἥμην περιοδικῶν τὰ δόποια ἐξεπλήρωσαν τὸν προορισμὸν των, δὲν ἀπέναμεν οὐδὲ παρήμασεν ἐκ τῆς μακρᾶς ἡλικίας καὶ τοῦ δυοκόλου ἀγάνος, ἀλλ' ἀκμαία εἴτε ποτε, νεάζουσα, θαρραλέα, ἔξακολονθεῖ αἰσθούσα καὶ πολὺ ἀκόμη θά ἔξακολονθῆσῃ τὸν δραῖον τῆς δόρμου.

Τὸν σταθμὸν αὐτὸν τῆς Τριακονταετίας, οἱ κατωτέρω ὑπογεγραμμένοι πρώην καὶ ἵνα συνεργάται, παλαιοὶ συνδρομηταί, φίλοι καὶ θιασῶται τοῦ περιοδικοῦ, ἀπεφασίσαμεν νὰ πανηγυρίσωμεν δημοσίᾳ, διοργανοῦντες τὴν ἀρμόδιονσαν φιλολογικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν ἑορτήν. Ο δὲ Φιλολογικὸς Σύλλογος «ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ» ιμῶν ἐπίσης τὴν «Διάπλασιν», νίσθειησε τὴν ἑορτὴν ταύτην καὶ ἀνέλαβε τὴν διεξαγωγὴν τῆς.

Σύμφωνον πρὸς τὴν παιδαγωγικὴν ἀποστολὴν τοῦ τιμωμένου περιοδικοῦ ἐκδίναμεν τὸ νό χρησιμοποιηθὸν αἱ ἐκ τῆς ἐποείδος εἰσπράξεις ὡς χρηματικὸν Βραβεῖον Διαγωνισμάτος πρὸς σύνταξιν καὶ εἰκονογράφησιν ἐθνικοῦ παιδικοῦ διηγήματος ἡ μυθιστορήματος.

Ἐνελιποῦσσεν διὰ προθύμως θέλετε τιμῆσει διὰ τῆς παρονοίας δικῶν τὴν ἑορτήν, τόσον διὰ τὴν πρὸς τὴν Διάπλασιν ὑπὸ πατρὸς Ἐλλήνος διφειλομένην τιμὴν καὶ εὐγνωμοσύνην, δοσον καὶ διὰ τὸν ὑψηλὸν ἀθηναϊκὸν φιλολογικὸν σκοπόν, τὸν δόποιον θά ἔξυπηρετήσῃ ἡ πρὸς τὴν ἐποείδα δημῶν συνδρομή.

* En Αθήναις τῇ 2 Απριλίου 1909.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η ἑορτὴ εἶχε προσδιορισθῆ κατ' ἀρχὰς διὰ τὴν ἐσπέραν τῆς Πέμπτης, θ' Ἀπριλίου. Ἐπειδὴ δημως τὴν ἴδιαν ἐσπέραν ἐπρόκειτο νὰ δοθῇ εἰς τὸ Δημ. Θέατρον μὰ παράστασις εὐεργετικὴ τοῦ Ὀφθαλματρέου, καὶ ἐπειδὴ ἀφ' ἔτερου πολλαὶ οἰκογένειαι μὲ παιδία ἐδήλωσαν διὰ θά ἐπροτίμων τὴν ἑορτὴν μὰς ἀπογευματινήν, η Ἐπιτροπὴ ἔκρινε καλὸν νὰ τὴν ἁγιασθάλῃ διὰ τὸ ἀπόγευμα τῆς Παρασκευῆς, 10 Απριλίου. Μολονότι ή ἀναβολὴ αὕτη ἐδλαπτε τὴν ἑορτὴν μὰς, διότι δὲν ὑπῆρχε καιρὸς νὰ κοινοποιηθῇ, καὶ πολλοὶ συγδρομηταὶ μὰς πρὸ πάντων, εἶχον ἀκόμη τὴν ἴδειν διὰ ἔγινετο τὸ βράδυ, — ἐν τούτοις, πολὺ πρὸ τῆς ὁρισμένης ὥρας, η μεγάλη αἴθουσα τοῦ Παρνασσοῦ ἐπληρώθη μέχρι τοῦ ἔωστου. Η ἐκλεκτότερα ἀθηναϊκὴ κοινωνία συνέρρευσεν ἐκεῖ νὰ συνεορτάσῃ τὴν Τριακονταετήριδα καὶ νὰ

τιμῆσῃ τὴν προσφιλῆ εἰς διάπλασιν. Ἐκ τῶν πρώτων προσῆλθον τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, οἱ δημοσιογράφοι, δ. κ. Ἀγγελος Βλάχος, διευθυντής τοῦ Β. Θεάτρου, δ. κ. Νικόλαος Πολίτης, καθηγητής του Πανεπιστημίου, η κυρία Αμαλία Θεοτόκη, σύζυγος τοῦ Πρωθυπουργοῦ, η κυρία Νικολάου Λεβίδου, τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, η κυρία Ιφιγένεια Συγγροῦ, τοῦ μεγάλου ἀθνικοῦ Εὐεργέτου, καὶ οἱ ἀνθήναις συνδρομηταὶ τῆς Διαπλάσεως μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των. Τὸ θέατρον τῆς κοσμοθεῖσας αἴθουσης, εἰς τὴν δόποιαν ἀντεποσταύετο διὰ τὸ ἔξοχότερον καὶ λαμπρότερον ἔχει η πρωτεύουσα μὰς, ητο τωόντι ὥραιον καὶ μεγαλοπρεπές.

* * *

Τὴν Νέας Γυναικίας· διὰ τὸν Κύματος, ἔτυχε νὰ ὅμιλῃ διὰ παδία...

Καὶ τελευταῖος, κατὰ τὴν συνήθειάν του, δ. κ. Γεωργίος Σουρῆς. Ο μάργος Σουρῆς, τοῦ δποίου καὶ η ἀπλῆ ἐμφάνισις ἀρκεῖ διὰ νὰ ἐνθουσιάσῃ τὸ ἀκροατήριον. Τὸν ὑπεδέχθησαν χειροκροτήματα, τὰ δποῖα διέκοπταν κάθε τόσον τὴν ἀπαγγελίαν τῶν «Παιδικῶν Ἀναμνήσεων», μίαν ὥραν ἔμπνευσιν τοῦ Φασούλη Φιλοσόφου, δ. δποίος παραστάσεως ὑπέρεδην πᾶσαν προσδοκίαν, κατενθουσιασμένον δὲ τὸ ἀκροατήριον ἔχειροκρότησε τοὺς μικροὺς επανειλημμένως.

Η Ἐπιτροπὴ τῆς Τριακονταετήριδος προσέφερεν ἐπισκηνής ἀπὸ μίαν ὥραν ἀνθοδέσμην πρὸς τὰς Δαδακούμηλα καὶ Χρυσούλη, καὶ ἀπὸ μίαν μπομπονιέρα πρὸς τὰ καλὰ παιδάκια τῆς κωμῳδίας.

Οὕτως ἔληξεν η ἑορτή, τὴν ὅρδην ὥραν ἀκριβῶς, καὶ τὸ πλῆθος ἀπῆλθε καταγοητευμένον, ἐνῷ δ. κ. Ν. Παπαδόπουλος, δ. διευθυντής τῆς Διαπλάσεως, περιστοιχίζομενος ἀπὸ τοὺς συνεργάτας του, ἵστατο παρὰ τὴν ἔξοδον καὶ ἔδεχτο συγκεκινημένος τὰ θερμότατα καὶ ἐγκάρδια ὅτι μερικῶς συγχαρητήρια γνωστῶν καὶ ἀγνώστων, μεγάλων καὶ μικρῶν.

* * *

Πόσον ἐπέτυχεν η προεπερίδης Διαπλάσεως μὰς καὶ ποίας ἐντυπώσεις ἀφῆσε δὲν θὰ σᾶς τὸ εἴπωμεν ἡμεῖς. Θά σᾶς τὸ εἴπουν καλλίτερα αἱ κρίσεις τῶν ἐφημερίδων, αἱ ὅποιαι ἐπιπρωτεύουσαν τὴν κοινὴν γνώμην. Ήδούμενη περικατάστατη, καὶ ἐρασιτέχνης Διαπλάσεως.

Τὸ πλῆθος τῆς Διαπλάσεως τὸν προγράμματος, διάληπτον πρὸ τοῦ Καρρέρου, συνεδεομένη εἰς τὸ ἀκειδούμβαλον ὑπὸ τοῦ κ. Ξανθοπούλου, τοῦ γνωστάτου συνθέτου, δ. δποίος καὶ διὰ τὴν Διάπλασιν συνέθεσεν ἀλλοτε ἐν τὸ Εμβατήριον καὶ μίαν Πόλκαν. Η Διαπλάσια Καρομηλᾶ, συνοδευομένη εἰς τὸ ἀκειδούμβαλον ὑπὸ τοῦ κ. Ξανθοπούλου, έτραγούδησε γλυκύτατα, τεχνικῶτατα, τὰ δύο ἔλληνικὰ τραγούδια τοῦ προγράμματος, τὸ «Γιατί» τοῦ κ. Ξανθοπούλου καὶ τὸ «Ἐπίστεψα» τοῦ κ. Λαμπελέτ. Καὶ, ἔκτος τοῦ προγράμματος, διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸ ἀκροατήριον, τὸ δποίον ἐπιμόνως ἔχειροκρότει, ἔτραγούδησε τὸν «Γέρο-Δῆμο» τοῦ Καρρέρου.

Κατόπιν διεποιηνής Μπήλιων, της Διαπλάσεως σύντομον διάστημα, διάποιης ἀπῆλθεν εἰς τὸ βῆμα δ. κ. Γεώργιος Τσοκόπουλος, δ. γνωστότατος χρονογράφος καὶ θεατρικὸς συγγραφέας. «Η Λύσις τοῦ πρώτου αἰνῆγματος» εἶναι ἀναμνήσεις καὶ ἐντυπώσεις τῆς παιδικῆς του ἡλικίας, σχετικαὶ μὲ τὴν Διάπλασιν, γραμμέναι δὲ μὲ τὴν χάριν, τὴν εὐφύταν καὶ τὸ χιοῦμορ, ποῦ ἀφειδῶς σκορπίζει εἰς δ. τι γράφει δ. κ. Τσοκόπουλος. Κάθε του λέξις ἐπροκάλει τοὺς γέλωτας τῶν ἀκροατῶν, οἱ δποίοι ἔξεδήλωσαν ἐν τέλει τὴν εὐχαρίστησίν των μὲ παταγώδη χειροκροτήματα.

Κατόπιν διεποιηνής Μπήλιων, της Διαπλάσεως μάς καὶ τῆς συμπαθούσας μας Διαπλάσεως.

» Ήτο μία συναυλία ὑμνων πρὸς τὴν πνευματικὴν αὐτὴν ἡρωΐδα, η δποία ἔχεις μίαν ζωὴν τόσον ὑγιῆ, ἐνάλεισαν, τῶν ποιημάτων, τῶν φασάτων, τῶν μονολόγων, τῶν παιδικῶν, καὶ τῆς διαπλάσιας μας συμπαθούσας μας Μέλλων Διπλωμάτης, ἀπῆλγειν τὴν μονόλογον «Τὸ Μάθημα τῆς Ιστορίας» τὸν διεδέχθη δὲ δ. κ. Ναπολέων Δ. Απαθιώτης, δ. παλαιός μας Αἰθήρ, δ. δποίος ἀπῆλγειν εἰς πολὺ χρῶμα τέσσαρα πικρὰ καὶ ώραια ποιήματα ἐν τῷ της Διαπλάσεως, τὴν «Μάνναν» μὲ τὸ Παιδάκι» τοῦ Ανδερσεν, κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Χατζιδάκη, τὴν «Φλογέραν» τοῦ κ. Πολέμη, τὴν «Παιδικὴν Θεολογίαν» τοῦ Βιζυηνοῦ, καὶ τὸ ἀγγλικὸν «Ο κύριος Κανεὶς» κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Ποριώτη.

Μετὰ τὰς πολὺ χειροκροτήσεις αὐτὰς ἀπαγγειλαὶς, η αὐλαία τῆς μικρᾶς σκηνῆς ἔκλεισε, διὰ νὰ ὅνοιξῃ μετ' ὀλίγον πρὸ παράστασιν τῆς παιδικῆς κωμῳδίας τὰς ἀναμνήσεις των, καὶ συνέδεσαν τὰς συγκινήσεις των, τὰς τέρψεις των, τὰς χαράς των, ὅλας ἐκείνας τὰς ὥραιας περασμένας των στιγμάς, καθ' ἃς ἦσαν παιδιά καὶ ἐδιάβαζαν τὸ ἀγαπημένον των φιλάδελφον.

» Τὸ πρόγραμμα τῆς φιλολογικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς

αὐτῆς ἔβαλεν εἰς τὸ τέλος κ' ἔνα τραγουδάκι κατὰ τὸν ζήχον

της Νέας Γυναικίας· διὰ τὸν Κύματος, ἔτυχε νὰ ὅμιλῃ διὰ παδία...

Καὶ τελευταῖος, κατὰ τὴν συνήθειάν του, δ. κ. Γεωργίος Σουρῆς. Ο μάργος Σουρῆς, τοῦ δποίου καὶ η ἀπλῆ ἐμφάνισις ἀρκεῖ διὰ νὰ ἐνθουσιάσῃ τὸ ἀκροατήριον. Τὸν ὑπεδέχθησαν χειροκροτήματα, τὰ δποῖα διέκοπταν κάθε τόσον τὴν προσταύετο τῆς Διαπλάσεως εἰς τὸ τοῦτο ὑπό τοῦ λαμπρού μουσικού κ. Θεοφρ. Σακελλαρίδου, δ. δποίος καὶ τοὺς συνώδευσε μὲ τὸ τραγουδάκι της Αναμνήσεων, μίαν ὥραν

Η ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΑΙΝΙΓΜΑΤΟΣ

[Η διατάξις του π. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΥ]

ΙΣΤΟΡΙΑ ή όποια καταγίνεται για μάς πληροφορήση περί διαφόρων πραγμάτων, τὰ όποια δὲν μᾶς ἐνδιαφέρουν, βεβαιώνει, διτά μεγαλείτερα συμβάντα τοῦ κάσμου ἔγειναν κατά μῆνα Μάρτιον. Μάρτιον ἡρχίσεν ἡ Ἀγγλικὴ ἐπανάστασις, Μάρτιον ἡ Ἑλληνική, καὶ ἔνας ὑπομνητικὸς Γερμανός, βασανίσας ἐπὶ εἰκοσι τρισ τῆτη τὸ κεφάλι του, ἀπέδειξεν διτά αἱ ἡμέραι τῆς Δημιουργίας, κατά τὰς όποιας ἔγεινεν ὁ κόσμος, ἥσαν αἱ πρώται ἡμέραι τοῦ Μάρτιον. Τυποθέτω, διτά κανεῖς μᾶς δὲν ἔχει ἀντίρρησιν εἰς αὐτὴν τὴν ἀνακλύψιν.

Μάρτιον λοιπὸν συνέβη ἀξιομνημόνευτον γεγονός καὶ εἰς τὴν ἴδιαν μου ζωήν,—τὸν Μάρτιον τοῦ 1880.

**

Ημον τότε μαθητής τῆς πρώτης τάξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου. Ἐγα βράδυ ἐπέστρεψα εἰς τὸ σπίτι μου φέρων τὸν πρώτον ἔλεγχον τοῦ σχολείου. Ο ἔλεγχος ἔλεγεν, διτά εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ἡμουν ὁ πρώτος μαθητής τῆς τάξεως, εἰς τὰ Θρησκευτικὰ ἔδιδα ἐπίπλας διτά θα γείνω ἀρχιδιάκονος, εἰς τὴν Γεωγραφίαν δὲν είχα τὸν ἵσον μου. Εἶνε ἡ ἀλήθεια διτά τὸν βαθμόν μου εἰς τὰ Γαλλικὰ ἐπρεπε μᾶλλον γὰ τὸν πάρη ἡ διδασκάλισσά μου, ἡ όποια μου ἔκαμψε μάθημα εἰς τὸ σπίτι. Ἀλλ᾽ ἡ διδασκάλισσά μου αὐτὴ διτά τόσον ὑπερβριμος, ὡστε ὁ μόνος βαθμός, τὸν ὄποιον ὡνειροπόλει, διτά ὁ βαθμὸς ἐνὸς γείτονός μας ὑπολογαγοῦ τῆς οἰκονομίας, ἡ όποιος θα είνε τῷρα συνταγματάρχης. Εἰς τὰ Μαθηματικά, νομίζω δὲν ἦμην περίφημος. Μὲ παρηγορεῖ ὅμως ἡ ἰδέα, διτά αὐτὴ ἡ ἀγεπιτηδειότης μου εἰς τὰ Μαθηματικά μὲ παρηγολούθησεν ἔκειται εἰς δληγ μου τὴν ζωήν.

Τυπήρχεν ἐν τούτοις καὶ ἔν σκοτεινὸν σημεῖον εἰς τὸν ἔλεγχόν μου. Κάτω ἀπὸ τὸν τίτλον «Διαγωγή» ὁ διευθυτής ἐσημείωσεν ἴδιοχειρῶς. «Ἄξια παρατηνέσσων. Ἐξυλιχόπησεν ἀδίκως ἔνα ἐσωτερικὸν συμμαθητή του.» Ο ἔλεγχος ἔλεγεν «ἀδίκως». Παρακαλῶ τοὺς γονεῖς τὸν μικρὸν μαθητῶν γὰ μὴ πιστεύουν πάντοτε τοὺς ἐλέγχους. Διὰ γὰ κρίνετε αὐτὸν τὸ ἀδίκως, ἀρκεῖ γὰ σᾶς εἴπω διτά τόσον ἀδίκως ἐξυλιχόπησα τὸν ἐσωτερικὸν συμμαθητή μου, ὡστε ἐκεῖνος, τρέφων πάντοτε ἴδιαιτέρων ἀγάπην πρὸς τὸ ἐσωτερικόν, εἴνε τῷρα ἐσωτερικὸς εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ Παλαιοῦ Στρατῶνος.

**

Οπωσδήποτε ὁ ἔλεγχος εἶχεν αὐτὴν τὴν παρατήρησιν, ἡ όποια ἐσκίαζε τὴν χαρὰν τῶν πρώτων μαθητικῶν μου ἐπιτυχιῶν. Ἡ μητέρα μου—τότε ἐλέγετο μαρά μου—διὰ γὰ πεισθῆ καὶ μόνη τῆς περὶ τῶν προσδόνων μου, μὲ ὑπέδαλεν εἰς ἔξετάσσεις. Τῆς διηγήθη τὴν κάθιδον τῶν Ἡρακλειδῶν, μολονότι δὲν εὔρισκα γὰ ἐνδιαφέρη οὔτε ἐμὲ οὔτε ἐκείνην διατὶ κατέθησαν οἱ εὐλογημένοι αὐτοὶ ἄνθρωποι. Τὴν ἐβεβαίωσα διτά τὸ ἴδιον, ἵστησα δὲν περισπώνται ἀλλὰ δένηνον

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΣ

Φωτ. Ε. Σανθοπούλου

ται. Τῆς ἀπέδειξα τετραγωνικῶς διτά ἡ Τρίπολις καίται: ΒΔ τοῦ Ναυπλίου. «Οταν εἰσήλθομεν εἰς τὰ Μαθηματικά, εἶδα διτά ἡ μητέρα μου ἤρχισε γὰ μετρᾶ εἰς τὰ δάκτυλά της. Ἀφοσα κ᾽ ἔγω τὴν πλάκα, ἡ κολούθησα τὸ παράδειγμα τῆς καὶ μετὰ πολλὰ κατωρθώσαμεν γὰ συμφωνήσωμεν.» Εκτοτε ἐσχημάτισα τὴν ὀφέλιμον πεποίθησιν, διτά διὰ τὰ Μαθηματικά τὸ καλλιτερόν ποῦ ἔχει γὰ κάμη κανεῖς εἴνε γὰ μεταχειρίζεται τὰ δάκτυλά του.

«Οταν ἐφύλασμεν εἰς τὴν διαγωγήν, ἔγω ἐκοκκίνισα, ἡ μητέρα μου ἔλαβεν ὑφος σοθαρόν. Τῆς διηγήθην πῶς ἔγεινεν ἡ σκηνή. Ο συμμαθητής μου, αὐθάδης καὶ προκλητικός, εἴχε προκαλέση τὴν ἀγανάκτησιν δὲν. Εἰς μίαν στιγμὴν ἔξαψες τὸν ἐγρυθοκόπησα. Αὐτὸν ἤταν.

**

«Ἡ μητέρα μου φαίνεται διτά ἔθασανίσθη ὀλίγον διὰ γὰ εὑρη τὸ ισοζύγιον μεταξὺ τῶν ἐπαίνων ποῦ ἐπρεπε ν, ἀπευθύνη εἰς τὰς μαθητικὰς μου προσδόνων καὶ τῶν παραινέσσων διὰ τὴν παιδικήν μου ζωηρότητα. Καὶ ἀφοῦ μου εἴπεν ὀλίγα ὠραῖα λόγια περὶ τῆς ὑποχρεωσεως, τὴν ὄποιαν ἔχει κάθε τὰ Θρησκευτικὰ ἔδιδα ἐπίπλας διτά θα γείνω ἀρχιδιάκονος, εἰς τὴν Γεωγραφίαν δὲν είχα τὸν ἵσον μου. Εἶνε ἡ ἀλήθεια διτά τὸν βαθμόν μου εἰς τὰ Γαλλικὰ ἐπρεπε μᾶλλον γὰ τὸν πάρη ἡ διδασκάλισσά μου, ἡ όποια μου ἔκαμψε μάθημα εἰς τὸ σπίτι. Ἀλλ᾽ ἡ διδασκάλισσά μου αὐτὴ διτά τόσον ὑπερβριμος, ὡστε ὁ μόνος βαθμός, τὸν ὄποιον ὡνειροπόλει, διτά ὁ βαθμὸς ἐνὸς γείτονός μας, ἡ όποιος θα είνε τῷρα συνταγματάρχης. Εἰς τὰ Μαθηματικά, νομίζω δὲν ἦμην περίφημος. Μὲ παρηγορεῖ ὅμως ἡ ἰδέα, διτά αὐτὴ ἡ ἀγεπιτηδειότης μου εἰς τὰ Μαθηματικά μὲ παρηγολούθησεν ἔκειται εἰς δληγ μου τὴν ζωήν.

**

— «Ἄν ἔχης καὶ εἰς τὸν ἄλλον ἔλεγχον καλούς βαθμούς καὶ δὲν δείρης κανένα συμμαθητήν σου, θα σ' ἐγγράψω εἰς τὴν «Διάπλασιν τῶν Πατέων».

**

— «Ομολογῶ διτά δὲν ἔκαπταλαβα καλά καλά τὸ ἐσήμαινεν αὐτὴ ἡ ὑπόσχεσις. Διάπλασις; Τί εἴνε αὐτὴ ἡ Διάπλασις; Αλλὰ τὸ υφος, μὲ τὸ ὄποιον διετυπώθη ἡ ὑπόσχεσις, μ' ἐπεισεν διτά ἔπροκτο περὶ προσφορᾶς ἔξω ἀπὸ τὸν συνήθη κύκλον τῶν παιδικῶν δώρων.

**

— «Ἐν ἀπόγευμα ἔλαβα τὴν διαταγὴν γὰ φορέσω ὥχι τοῦ σχολείου, ἀλλὰ τοῦ περιπάτου τὸ φορέματα. Υπήκουσα χωρὶς γὰ ἐρωτήσω γιατί. Εἰς τὰς τέσσαρας, διτάν ἐτελείωσε τὸ μάθημα, ὁ ἐπιστάτης μὲ εἰδοκοίσθεν διτά ἡ μητέρα μου μ' ἐπερίμενεν εἰς τὸ γραφεῖον.

— «Πάμε νὰ σ' ἐγγράψω εἰς τὴν «Διάπλασιν», μου εἴπε.

— «Ἐξεκινήσαμεν μαζί, σιωπηλοί καὶ ἐπίσημοι, διεσχίσαμεν ἀγυάλας καὶ ρούγας, καὶ ἐφθάσαμεν εἰς τὴν ὁδὸν Ἐρμοῦ, ὃπου ἡσαν τότε τὰ γραφεῖα τῆς «Διάπλασεως». Επειτα ἀπὸ μίαν στενήν, σκοτεινήν κλίμακα, εἰσῆλθομεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ πατέων. Η μητέρα μου ἔξθεσε τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισχέψεως μας.

— «Καὶ πῶς ὄνομάζεται ὁ κύριος; εἴπεν ὁ παπαδόπουλος.

— «Ἐγγίσαν γύρω μου γὰ ἵδιο ποίος εἴνε ὁ κύριος. Ἀλλὰ κανεῖς ἄλλος δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὸ δωμάτιον. Ο κύριος ἦμουν ἔγω. Ἐφιθύρισα τὸ σηνόματα μου μὲ υφος ἀνθρώπου, ὁ ὄποιος πρόκειται νὰ ἔσεψε χρήση. Επὶ τέλους ἐνεγράψη, καὶ ἀναχωρῶν ἀπὸ τὸ γραφεῖον τῆς «Διάπλασεως», ἐκρατοῦσα ὑπὲρ μάλης ἔνα τόμον τοῦ περιοδικοῦ, τὸν πρώτον τόμον διάλογον, καὶ τὰ ἔως τότε ἐκδοθέντα φυλλάδια τοῦ δευτέρου, ἀνυπομονῶν γὰ φάσω εἰς τὸ σπίτι καὶ γὰ πέσω εἰς τὴν ἀνάγγωσιν.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἡ φιλοδοξία μου ἦτο γὰ λύσω ἔνα αἰνιγμα. Τὸ αἰνιγμα ἔκειτο ἐγθυμούμενοι διτά ἔλεγχοις.

Τρεῖς μὲ βαστοῦν διτάν γεννῶ ἀλλήθεια! πρῶτον πίνω, μαῦρο τὰ κάνω τὰ παιδιά καὶ πίσω μου τ' ἀφίνω.

Προφανῶς ἦτο ἡ πέννα. «Εκαμα μερικὰ πειράματα διὰ γὰ βεβαιωθῶ. Μία ἀμφιβολία μου ἔγενηθη μίαν στιγμήν. Τὸ αἰνιγμα ἔλεγε μαῦρα παιδιά, ἐνῷ ἡ πέννα μου ἔγραψε μπλέ. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐσκέψηται τὸ κρώμα τῶν παιδιῶν δὲν ἔνδιαφέρει καὶ ἀπεράσσεται γὰ στείλω τὴν λύσιν.

Ἐχρεάζετο δρώσις καὶ ἔνα φευδώνυμον. Αύτὸν ἦτο ἐργασία ἀκόμη δυσκολωτέρα. Δειλὰ δειλὰ ἐζήτησα γὰ συγχληθῆ οἰκογενειακὸν συμβούλιον διὰ γὰ εὑρεθῆ τὸ κατάλληλον φευδώνυμον. Ἀλλὰ ἡ μητέρα μου ἔδηλωσε ρητῶς:

— Θὰ τὸ εὑρῆς μόνος σου καὶ πρὶν τὸ στείλης θὰ μου τὸ πῆδι.

Εἴκοσι τέσσαρας ωραὶ ἔθασαν τὸ κεφάλι μου, ἐνῷ εἰς τὸ μεταξὺ καὶ Γαλλίς διδασκάλισσα μου μοῦ ὑπέβαλε τὰ ὄντατα ἔλων τῶν Βασιλέων τῆς Γαλλίας ἀπὸ τοῦ Οὐγού Καπέτου μέχρι τοῦ καρατομηθέντος Λουδοβίκου ΙΖ'. Επὶ τέλους τὸ πρωτὸν ἔξπυνησα μὲ μίαν ἔμπνευσιν. Τὸ φευδώνυμον εἶχεν εὐρεθῆ, «Ἐλλην τοῦ Ολύμπου», ἐνεκρίθη ἀπὸ τὴν μητέρα μου καὶ ἐστάλη μαζῇ μὲ τὴν λύσιν τοῦ πατέων Μαρτίνος ἀρχιεπίσκοπον Γρετούνος.

Ταύτοχρόνων στέλλει ἔμμέτρως ἀπὸ τὴν Σύρον τὰς λύσεις τῶν διάλογων φιλοσόφων πατέων. Στελλάκης, καὶ πάλις ἀγαπητὸς συνάδελφος ὁ π. Ν. Λάσκαρης, καὶ οὐαὶ Χαλκοκονδύλης διευθυντής τῆς «Νέας Ήμέρας» τῆς Τεργέστης. Ο ἐπίσης ἀγαπητὸς συνάδελφος ὁ π. Σ. Στελλάκης, καὶ οὐαὶ Χαλκοκονδύλης διευθυντής τῆς «Αριστοτελής Π. Κούρτιδης»

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Π. ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ
(Αιμίλιος Εξαρχόμενος)

* Αρχιοντακής τῆς Διάπλασεως πατέ την Α' Περίοδον.

Καὶ μεταξὺ τῶν συνδρομητριῶν εὐρίσκω : τὰς δεσποινίδας Κολιάτου, τῶν ὅποιων ἡ μία τώρα εἶνε κυρία Τουμπάζη καὶ ἡ ἄλλη κυρία Ἀγωνοπούλου^{*} τὴν δεσποινίδα Ἰουλίαν Στεφ. Καραθεοδωρῆ, νῦν κυρίαν Γεωργίου Στρέιτ, ἡ ἑποία καὶ ἔβρα-
θεύθη εἰς τὸν διαγωνισμὸν τοῦ 1889 καὶ ἔτυχε δημοσιεύσεως τῆς εἰκόνος της^{*} τὴν δεσποινίδα Μαρίαν Δ. Κορομηλᾶ, νῦν κυρίαν Στράτου, ἡ ἑποία ἐπίσης διεκρίθη μὲ τὸ φεύδωνυμον «Πέννα Ποιητοῦ»^{*} τὴν δεσποινίδα Αὔραν Δρακοπούλου, νῦν κυρίαν Σπ. Θεοδωροπούλου, ἡ ἑποία ἔβραθεύθη καὶ αὐτὴ ὑπὸ τὸ φεύδωνυμον «Ἐσπερία Αὔρα». Τὸ περιεργότερον δὲ εἶναι ὅτι εἰς τὸν ίδιον διαγωνισμὸν ἔβραθεύθη καὶ ὁ κ. Σ. Θεοδωρόπουλος, ἐπίλαχών ὅμως τῆς ἥδη συζύγου.

ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΒΥΜΑΤΩΝ

[Απηγγέλθη όπό τοῦ ποιητοῦ κατὰ τὴν Τριακονταετηρίδα τῆς «Διαπλάσεως».]

Ἐγδμαι τοῦ βροιᾶ παιδί, τῆς τρικυμίας κόρη,
Τὰ φύκια ἔχω λουλούδια μου,
Κοράλλια ἔχω στολίδια μου.
Βασίλειο μου, τ' ἀθεμέλιωτα τὰ δρη
τῶν ὠκεανῶν.

Ἐπάνω στὸ ἀγερόπλαστά μου τὸ ἄτια
Πετῶ κατὰ τὰ μανισμένα πλάτια
Καὶ τραγουδῶ μέσος στὴ βοή καὶ στὸν καπνόν,
Κι' ὁ ναύτης στὸ τραγουδί μου χλωμιάζει
γιατί σᾶν μοιρολόγη μοιάζει.

Εἶμαι ή Νεφάδια ή ἄπιστη καὶ πλάνα.
Μὲ τὰ τραγούδια μου τὰ σιγονά
Καὶ μὲ τὰ μάτια μου τὰ γαλανά
Μαγεύω τὸ ναυτόπουλο καὶ λησμονεῖ τὴ μάννα,
Τὴ μάννα του τὴν πικραμένη·
Κι^ν ἀφίνει τὴν ἀγάπη του γιὰ μένα,
Γιὰ μένανε τῇ νύφῃ του τὴν ἀφρογεννημένη,
Καὶ πιὰ δὲν ἐπιστρέψει ἀπὸ τὰ ξένα.

Ο μέγας είμαι καὶ βαθὺς ἀναστομὸς
Τοῦ ἀπεράντου Ὡκεανοῦ,
Καὶ σὰν ἀτέλειωτος μονόμουνοισμὸς
Ἐστένω στὰ πόδια τοῦ κομητοῦ

Εἴμ' ἀρχαιότερο κι' ἀπὸ τὴν σφαιρα.
Ἐτρέχα στὰ προαιώνια σκότη,
Καὶ τῆς Δημιουργίας τὴν ἡμέρα
Ἐγὼ τὴν ἔχαιρετισα τὴν πρώτη.
Κ' ἡ ὥρα ἐκείνη ἡ μυστικὴ γιὰ πάντα θὲ νὰ μένῃ
Στὸ μέτωπό μου τὸ ἄφθαρτο ζωγραφισμένη.

Οταν παλεύω μὲ τὸν ἄγριο βοοῖα
Καὶ τρέμει στὴ μανία μου κάθε στεριὰ
Κ' ἡ θάλασσα βρυχᾶται καὶ φρυσίτει,
Τὸ πνεῦμα μεγαλόνεται καὶ ἀναπλάτει
Ἐλευθερίας ὑπερτάτης τὴν εἰκόνα.
Γιατί μαι ἐλεύθερο μέσος στὸν αἰῶνα,
Κ' ἔχεται μέρα
Ιοῦ μέσα μου θενὰ χωνέψῃ ἢ σφαιρα
Καὶ θέν' ἀπλώνεται πέρα καὶ πέρα
Ἐλεύθερη καὶ δίχως ἀκρογιάλι
Μιὰ θάλασσα μεγάλη.

Μὲ τοὺς ἔφερόν της γαλήνης
Παιᾶς καὶ λάμπω
Στὸν ἀσημένιο κάμπο
Μὲ τὶς ἀκτῖνες τῆς σελήνης
Κλώθω ἔκελώθω
Μέσα στὸ δίκτυ μου τὸ μαγικό
Κάθε παλιὸ καὶ πόθῳ
Κάθε ὄνειρό σας μυστικό,
Οὐρανίες τοῦ ἔρωτος ἐκστάσεις,
Αχτάρες πρὸς τὰ εἰδῶλα εὐδαιμονίας πάσης,
Τὴν αἰωνία νοσταλγία
Καὶ τοῦ ἀπείρου τὴ μαγεία.

αι τὸ κῦμα τὸ ἵερδο καὶ ἀπὸ τὸ περιγιάλι
Τσορίας ἔχομαι. Καὶ σύρνομαι ἀγάλι
Στὴν δοξασμένη ἀμυνδιὰ
Ποῦ παιζον εἴδωστα παιδιά.
Στὴν ἀγκαλιά μου τὰ χορεύω
Μὲ τοὺς ἀφρούς μου τὰ χαϊδεύω.
Τὰ σώματα μεστώνω
Μὲ τὸ ἄλμυρό μου τὰ φαντίσματα
Καὶ τὶς καρδιές ἀντρειώνω
Μέσ' στῆς ὁργῆς μου τὸ ἄγρια κυλίσματα
Μέσ' στὸν τεράστιον γιὰ τὴν ζωὴν ἀγῶνα
Ἐγδύμαι τῶν κυμάτων ἡ κορῶνα!
Καὶ μουρμουρίω στὰ παιδιά
Γιὰ ἔνα φλογερὸν αἰῶνα
Καὶ τὰ ποτίς ὡς στὴν καρδιά
Μὲ μιὰ λαχτάρα, μιὰ λατρεία
Στὴ δόξα καὶ στὰ μεγαλεῖα!

Στῇ οὖσα καὶ τὰ μεγαλεῖα !
τί ἔχομεν ἀπὸ τὴν Τένεδο καὶ τῶν Ψαρῶν τοὺς βράχους
Περήφανο καὶ μὲν αἷμα καὶ φωτιὰ γεμάτο.
ἀπὸ τὰ παιδιὰ ποῦ παίζουνε μαζί μου ἐγὼ πλάττω
τρανούς θαλασσομάχους.
Γιατί μαι ἥχῳ μεγάλης ἵστορίας
Κι δὲ φλοῖσβός μου ψαλμὸς ἀθανασίας.

*
ὰ μοῦ λὲν τὰ κύματα κὶ ὅταν βογγοῦν κι ἀφρίζουν
Διωγμέν ἀπ' τῇ νοτιά,
ταν στοὺς βράχους σύρονται καὶ κρυφομονθμούνται.
Μιὰν ἔσιγη γυντιά.

ΕΛΕΓΓΙΟΣ

[*Η δημιλία τοῦ οὐρανοῦ*. **ΧΑΡ. ΑΝΝΙΝΟΥ**]

Ω καὶρψ ἐκείνω,—λέγει τὸ Εὐαγγέλιον, —προσηνέχθη τῷ Ἰησοῦ παιδί, ἵνα τὰς χειρας ἐπιθῆ αὐτοῖς καὶ προσεύξηται. Οἱ δὲ μαθήται ἐπετίμησάν αὐτοῖς, ὃ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν: "Ἄφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρός με· τῶν γάρ τοιούτων ἔστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· καὶ ἐπιθεὶς αὐτοῖς τὰς γείτρας ἐπορεύθη ἐκεῖθεν.»

Ποιας ωρισμένων εὐχάς έξεφεραν τὰ
γελή του Θεανθρώπου κατά τὴν συγκι-
νητικήν ἐκείνην σκηνὴν τῆς εὐλογίας, δὲν
ἀναφέρει ὁ Εὐαγγελιστής, οὐδὲ ἐφρόντι-
σάν ποτε νὰ ἔξηγήσωσιν οἱ σχολιασταὶ τῶν
Ἱερῶν Γραφῶν. Ἐν τούτοις ἐγὼ ἔχω τὴν ὑπο-
ψίαν, δτὶ δ Σωτὴρ ἡγάγηθη εἰς τοὺς μικροὺς
ὅμοιεθεῖς του, πρὸς τοῖς ἀλλοῖς, ν' ἀξιωθοῦν
ἡμέραν τινὰ νὰ γίνουν καὶ αὐτοὶ συνδρομηταὶ

Αλλ' ἀν τὸ τοιοῦτο δὲν είνε δυνατὸν γὰρ ἔξακριβωθῆ^η,
δημαρχίας ἀναμφίβολον, διτὶ ή διγάπη πρὸς τὰ παιδία, ή
εγροδοτηθεῖσα εἰς τὰς γενεὰς διὰ τῶν καλοκαγάθων ἔ-
ων ρήματων τοῦ Ἰησοῦ καὶ διὰ τοῦ πνεύματος ἐν γέ-
καὶ τῶν ἀρχῶν τῆς χριστιανι-
διδασκαλίας, ἐνέπνευσε κατὰ
εἰς νεωτέρους χρόνους τὴν ἐπωφελῆ
φιλόστοργον μέριμναν ὑπὲρ τῆς
ψφώσεως τῆς παιδικῆς ψυχῆς, καὶ
οκάλεσε τὴν ἔκδοσιν τῶν παι-
ωγικῶν βιβλίων καὶ περιοδικῶν
γραμμάτων, μεταξὺ τῶν ὅποιων
αὐτούς αλέγεται καὶ τὸ ἀριστον καὶ ὠφε-
ώτατον τῶν ἐμφανισθέντων εἰς
χώραν μας, ή καλὴν «Διάπλασις
Παλιδῶν», τῆς ὅποιας τὴν τρια-
ταετηρίδα σήμερον πανηγυρί-
σεν.

XAP ANNINOS

τά τους μαθητικούς καιρούς έμου από των πρωτών αυτής αστανωρι-
τών δυμάτικων μου, τά μόνα «δργανα» είς τά δρποῖα ήσαν μάτων μέχρι τῆς σήμερον, ότε έμεγάλωσε καὶ εὑρώστει καὶ
τεθειμένα τά παιδαγωγικά χρέη, ήσαν ή̄ ἔρατεινή ρίγα παρουσιάζεται πλέον ὡς κυρία συγκεκροτημένη, συμπλη-
ρώσασκ τὸ τριακοστὸν αὐτῆς ἔτος, καὶ δέχεται ἐπὶ τούτῳ
τὰ συγχαρητήρια τῶν πολυπληθῶν αὐτῆς φίλων. Μοναδικὸν
τῷ δητὶ τὸ φαινόμενον, διότι εἶνε βεβαίως ή̄ μόνη κυρία
εἰς τὸν κόσμον ήτις ἔχει τὸ ἥρωικὸν θάρρος νὰ κηρύξῃ
στεντορείᾳ τῇ φωνῇ, διτὶ συνεπλήρωσε τὸ φοβερὸν στάδιον
τῆς τριακονταετηρίδος ἀπὸ τῆς γεννήσεως της. Καθότι τὸ
τριακοστὸν ἔτος εἶνε ἐποχὴ κλιμακτηρική, ὡς λέγουν οἱ
φυσιολόγοι, διὰ πᾶν θῆλυ, δύσκολα δὲ ἀποφασίζει πᾶσσα
γυνὴ νὰ κάψῃ τὸ τρομερὸν αὐτὸν ἀκρωτήριον. Συμβαίνει
εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν, ὡς λέγει καὶ ποιος πνευματωδῆς
συγγραφεὺς, διτὶ συμβαίνει καὶ εἰς τὸ πικέτον: εἰς τὰ πρό-

ΤΕΣΣΑΡΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΕΚ ΤΩΝ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,"

[Απαγγελθέντα υπό τον κ. ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ Α. ΛΑΠΑΘΙΩΤΟΥ]

Η ΜΗΤΕΡΑ ΜΕ ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ

Έκει ποῦ δρόμος κάνει μιὰ καμπή,
Στέκει ώμορφα ἔνα μικρὸ σπιτάκι
Στραβοὶ δύλιοι οἱ τοῖχοι καὶ ἡ σκεπή,
Καὶ μικροσκοπικὸ παραθυράκι.
Γέρενει ἀπ' τὰ χρόνια ἡ πόρτα ἡ χαμηλή,
Χαρούμενο γανγρίζει τὸ σκυλί.
Πουλάκια τραγουδοῦνε χαρωπά,
Ο ἥλιος χαμηλά,—καὶ τὰ λοιπά.

Στὸν κόκκινο τὸν ἥλιο τοῦ βραδιοῦ,
Στὸ παραθύροι ἡ μάννα καθισμένη.
Τὸ στῆθος δίνει τοῦ μικροῦ παιδιοῦ,
Κ' ἔχει ἀπ' τὸν ἥλιον ὅψι φλογισμένη.
Τὸ μάργορι δροσερὸ καὶ παχουλό,
Σῶν μῆλο μαγουλάκι στρογγυλό.
Χαϊδευτικὰ ἡ μαμμά τον τοῦ χτυπᾷ,
Τὰ πόδια τὰ μικρά,—καὶ τὰ λοιπά.

Ἡ γάτα καμπούριαζει τὸ κορμί,
Μὰ ξαφνού μία μνῆγα τὴν πειράζει,
Τὴν διώχνει μὲ τὸ πόδι της μὲ δρμή,
Σῶν αὐλικὸς καὶ πάλι καμπούριαζει.
Ἡ μάνα τὸ παιδάκι τῆς φιλᾷ,
Ποῦ τὰ ματάκια του ἥσυχα σφαλᾶ,
Καὶ στ' ὀνειρό του βλέπει χαρωπά
Ἄγγελους τ' οὐρανοῦ—καὶ τὰ λοιπά.

(Άγδεροεν) N. I. ΧΑΤΖΙΔΑΚΗΣ

Η ΦΛΟΓΕΡΑ

Κόπηκ' ἡ δρμή τ' ἀγέρα
Ἐγαλήνεψ' δι καιρός
Τοῦ βοσκοῦ λαλεῖ ἡ φλογέρα
Κ' ἔνας ἥχος γλυκερὸς
Κυματίζει τὸν ἄγέρα
Γύρω-γύρω, πέρα-πέρα—
Τοῦ βοσκοῦ λαλεῖ ἡ φλογέρα.
Φεύγει κουρασμέν' ἡ μέρα,
Ἐρχεται τὸ δειλινό,
Ἡ καμπάν' ἀπὸ τοῦ πέρα
Κραζει τὸν ἄσπερινό.
Τοῦ βοσκοῦ λαλεῖ ἡ φλογέρα
Καὶ κοιμᾶται τὸν ἄγέρα
Γύρω-γύρω, πέρα-πέρα.
Ο βοσκὸς εἶχε μητέρα,
Οὐκ ὅγαπτε καὶ στοργή,
Μὰ τοῦ πένθανε μιὰ μέρα
Καὶ τὴν ἔθαψαν τὸν γῆ!
Κι' δλω κλαίει μὲ τὴν φλογέρα
Γύρω-γύρω, πέρα-πέρα,
Τὴν καλή του τὴν μητέρα.
Κόπηκ' ἡ δρμή τ' ἀγέρα
Γέρενει δι ἥλιος στὸ βουνό,
Φεύγει κουρασμέν' ἡ μέρα
Ἐρχεται τὸ δειλινό.
Γύρω-γύρω, πέρα-πέρα
Κλαίει τὴ δόλια του μητέρα
Ο βοσκὸς μὲ τὴν φλογέρα.

Τώρα ποῦ τελειών' ἡ μέρα,
Θὰ καταίθῃ ἀπὸ τὸ βουνό,
Μὰ δὲ θάρση τὴ μητέρα
Στὸ καλύβι τὸ δρφανό.
Γι' αὐτὸ κλαίει μὲ τὴ φλογέρα
Τὴν καλή του τὴν μητέρα
Γύρω-γύρω, πέρα-πέρα.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΠΑΙΔΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Ἄδελφὸς μικροτερός μου
Μ' ἔρωτῷ πρὸ δι μερῶν :
Πᾶς δι Θεὸς ἐντὸς τοῦ κόσμου
Εἰνε πανταχοῦ παρὼν ;
· Γνῶσι δὲν ἔχω μεγάλη
Σὰν σοφὸς νὰ τὸ σκεφθῶ,
Μόνον δοσ δ νοῦς μου βάλλει,
Σὰν παιδὶ θάποκριθῶ :
Καθὼς ζάχαρι λυωμένη
Σὲ ποτῆρι μὲ νερό,
Κάθε στάλα του γλυκαίνει
· Αν κ' ἔγω δὲν τὴ θωρᾶ,
· Ετοι ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ κόσμου
Πάντα καὶ νυχθμερόν,
· Ο Πανάγανθος Θεός μουν
Εἰνε πανταχοῦ παρών. G. M. ΒΙΖΙΗΝΟΣ

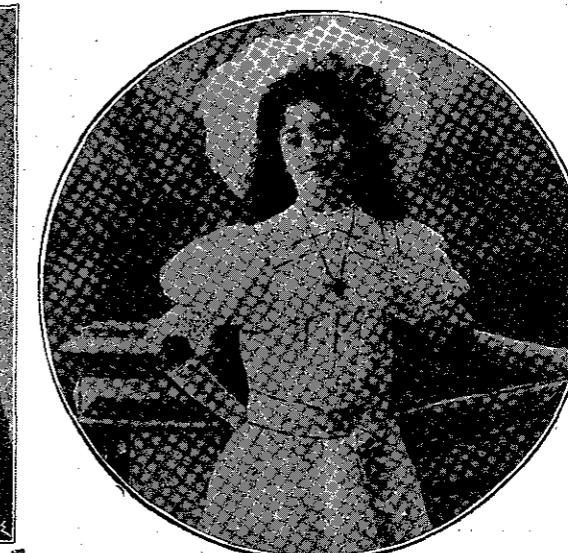
Ο ΚΥΡΙΟΣ ΚΑΝΕΙΣ

Ποιὸς νῦνε αὐτὸς δι «Κύριος Κανείς»;
—Χάτσει, σὰν καθήσαμε νὰ πιοῦμε τοῖς,
Μπράμ! νά σου τὸν ἔνα φλυτζάνι σπάσει
Καὶ βρέχει τὸ φουστάνι τῆς Φανῆς,
· Ο σκανδαλιάρης «Κύριος Κανείς».
Κ' ὑστερα ἐτούμπησε τὴν ἀσπρη γάτα,
· Εσπασε καὶ δυὸς τρία καλὰ πιάτα·
· Εξούληξε τοῦ Γιάγκου τὸ καπέλο,
Κ' ἔξεσχισε τῆς "Ελλης μας τὸ βέλο,
Κ' ἐμούγγριζε φρικτὰ σὰν Ερινύς,
· Ο πεισματάρης «Κύριος Κανείς».
· Εχει θαρρῶ, κακὴν ἀνατροφή·
Γιατὶ ἔβιαλε μέσος τὸν καφέ μου ἀλάτι,
Καὶ μοῦ ἔμπτηξε καρφίτσες τὸν κρεββάτι
Καὶ τὸ σκαμνὶ τοῦ Μπέμπη ἔνα καρφί,
Κ' ὑστερα τὸν ωτοῦσε: «ποῦ πονεῖς;»
· Ο κατεργάρης «Κύριος Κανείς».
Ποιὸς νῦνε; —Μπᾶ! κανείς μας δὲν τὸν ἔρει,
Κανείς μας δὲν τὸν εἰδε πονθενά...
Μ' αὐτὸς τὰ παιχνιδάνια μας χαλνᾶ,
Κ' ἔσταις καὶ τῆς πλύσης τὸ πανέοι.—
Δὲν εἶνε, φαίνεται καθόλου εὐγενῆς
Αὐτὸς δι μάγκας «Κύριος Κανείς»!
—«Δὲν τὸν γνωρίζομε!»—δροκιζόμαστε.
Μὰ δι μητρούλα μας χαμογελᾶ,
Καὶ λέγει πῶς τὸν ἔρομε καλά
Καὶ πῶς δὲν πρέπει νὰ κρυβόμαστε
Καὶ νέμματα νὰ λέμε τὸν γονεῖς,
Γιατὶ εἴμαστε δλοι ἔμεις δι «Κύριος Κανείς». N. ΠΟΡΙΟΤΗΣ

Φωτ. Σαυτοπούλου

ΣΠΥΡΟΣ Κ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ

ΜΠΗΛΙΟΥ Γ. ΧΡΥΣΟΥΛΗ

ΝΑΠΟΛΕΟΝ Α. ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

ΤΑ ΕΞΟΔΑ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟΣ

[Οπως ἐπαίχθη εἰς τὸν Παρνασσόν, μὲ τὰ λογοπαίγνια καὶ τὰ τραγονδάκια, τὰ δρῦα προσέθεσεν δ. Ν. Ι. ΛΑΣΚΑΡΙΣ]

ΠΡΟΣΩΠΑ:

Αντωνάκης.....	ΑΓΓΕΛΟΣ Ν. Ι. ΛΑΣΚΑΡΙΣ
Δημητράκης.....	ΔΗΜ. ΜΙΧ. ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ
Κωστής.....	ΔΗΜ. ΜΑΡ. ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ καὶ ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ.

[Εἰσέρχεται δι Δημητράκης κρατῶν τὸ κόκκινον τυλιγμένον εἰς χαρτί.]

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ.—"Α! καλῶς τον!.. Έσύ εἶσαι; ἔλα λοιπόν, φέρ' το γλήγορα.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ, (δίδων τὸ γλύκισμα):—Νά, πάρ' το καὶ κόφε μου καὶ μένα τὸ μισό.

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ:—Εἶνε κόκκινο, καθώς εἶπαμε;

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—Καὶ βέβαια! Καὶ ξέρεις τί φρέσκο ποῦ εἶνε; Μόλις δέκα τριῶν ημερῶν... Τὸ εἰδὲ μάλιστα καὶ διστύπτρος καὶ εἰπε πῶς εἶνε σωτὸ κόκκινο... ἔγγλεικο!

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ:—"Α, μπράβο!.. Άροῦ τὸ εἰδὲ καὶ διστύπτρος, θὰ πῆ πως ἀξίζει... Τώρα λοιπὸν γὰ τὸ μοιράσωμε.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—"Ελα γλήγορα καὶ λιγώθηκα.

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ, (ένθη κόπτει τὸ γλύκισμα επὶ τῆς τραπέζης):—Περίμενε δά.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—Μὰ δὲν τὸ ἔκοψες ίσια... Τὸ ένα κομμάτι εἶνε μεγαλύτερο. Αλ', καὶ τώρα πιὸ θὰ μοῦ δώσης ἐμένα;

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ:—Ού, καὶ μένε καὶ τύ, δὲν βαρύεσαι... Σπουδαία διαφορά βλέπεις!.. (Τοῦ δίδει τὸ μικρότερο κομμάτι.)

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—Τί; τὰ μικρότερο μοῦ δίνεις ἐμένα;... (Πετά τὸ κομμάτι επὶ τῆς τραπέζης καὶ ἀποσύρεται;) Δέν τὸ θέλω.

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ:—"Ελα τώρα, μὴν εἶσαι, καὶ μένε, παιδί!.. Πάρ' το.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—"Οχι, δὲν τὸ θέλω... "Η θὰ μοῦ δώσης τὸ ἄλλο, η θὰ μοῦ δώσης κ' ἔνα κομμάτι ἀπὸ τὸ δικό σου.

ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ:—Ναί, μὴν τύχη καὶ λιγνέψης!

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ, (μὲ θυμόν).—Μὰ δὲν μοῦ λέσ, τ' εἶσαι σὺ ποῦ θές γὰ τὸ πάρης τὸ μεγαλύτερο; Έγώ πρέπει γὰ τὸ πάρω, ποῦ ἔκανα καὶ τὸν κόκκινο γὰ τὸ πάρω, στὸ ζαχαροπλαστεῖο. Εἴ-

ρεις τί κόπο ἔκανα ώς που νὰ διαλέξω μάλιστα τὸ μεγαλύτερο;

ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ:—Τί λόγος!.. Εγώ πρέπει νὰ τὸ πάρω, γιατὶ ἐγώ ἔδιαλέξα καὶ. Σὺ ζήσεις φιστίκι!

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—Καλὰ ποῦ τὸ λές... Φθάνει λοιπὸν ποῦ δὲν τρώω τὸ γλυκίσμα ποῦ ζήθει, θὰ φάω καὶ τὸ λιγώτερο;

ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ:—Μᾶς δὲν εἶναι λιγώτερο, χριστιανὲ μου. "Ετοι φαίνεται, μὰ εἶναι πιὸ γεμάτο ἀπὸ τὸ δικό μου. Γιὰ κύτταξε καλά.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—Τότε λοιπόν, δόσε μου τὸ ἄλλο.

ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ:—Μ' ἀφοῦ εἶναι τὰ ίδια, γιατὶ νὰ σου τὸ δώσω;

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—Μὰ γι' αὐτό, γιατὶ εἶναι τὰ ίδια.

ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ:—Όχι.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—Βλέπεις λοιπόν; Κ' ἐγὼ δὲν παίρω κανένα. ("Αποσύρεται μουρμουρίζειν.") Δὲν τὸ θέλω! Δὲν τὸ θέλω! Αχοῦς ἔκει νὰ μεῖ δίνῃ τὸ λιγώτερο! Δὲν τὸ θέλω!..

ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ, (ἀπειλῶν):—Θὰ τὰ φάω καὶ τὰ δύο.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—"Αγ σου βαστᾶ ἡ καρδιά, φάτα.

ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ:—Μὰ ἐπὶ τέλους, δὲν μοῦ λές, τί θέλεις, σὲ παρακαλῶ;

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—Τί θέλω; Νά, δικαιούσην θέλω!

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ
Οἱ ἀνωτέρω καὶ Κοστής

Κοστής, (εἰσερχόμενος μὲ σοβαρότητα):—Ποὺς εἰν' αὐτὲς ποῦ θέλεις δικαιούσην;

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—"Εγώ!
ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ:—Κ' ἐγὼ τὸ ίδιο.

Κοστής:—Τότε θὰ εἶπῃ διὰ εἰσθε σύμφωνοι.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—Όχι, ἔχεις λάθος, δὲν εἴμαστε καθόλου, μὰ καθόλου!..

ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ:—Βεβαίως καὶ δὲν εἴμαστε.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ } (Συγχρόνως) 'Εμεὶς ποῦ λές, Κωστῆ, ἀγοράσαμε μαζὶ κ' οἱ δύο ἔνα κόκ, καὶ 'ετο μοιρασμα ἀπάνω...
ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ :—

Κοστής:—Αἱ, αἱ, γιὰ σταθῆτε..
"Ενας, ἔνας...

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ } (Συγχρόνως) Ποὺς
ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ :—λὺ καλά. Λοιπὸν ποῦ λές ἀγοράσαμε κ' οἱ δύο μαζὶ...

Κοστής:—Αἱ, αἱ... Ποὺ καλά, ἀγοράσατε κ' οἱ δύο μαζὶ; ἀλλ' εἶνας ἔνας νὰ μελάχι... Στάσου σὺ ἀπὸ κεῖ, 'Αντωνάκη... Λέγε, Δημητράκη...

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—'Αγοράσαμε ποῦ λές λοιπὸν μαζὶ μὲ τὸν 'Αντωνάκη ἔνα κόκ, καὶ 'ετο μοιρασμα ἀπάνω μολώσαμε, γιατὶ μοῦ δίνει τὸ μικρότερο κομμάτι.

Κοστής:—Ποῦ εἶνε το;

ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ, (παρουσιάζων τὰ κομμάτια:) Ψέμματα!... Καὶ

τὰ δύο κομμάτια εἶναι ίσα καὶ δύοια. Τὸ δικό μου φαίνεται μονάχα μεγαλύτερο, μὰ δὲν εἶναι.

Κοστής:—Δὲν τὸ πιστεύω. 'Αλλὰ τέλος πάντων, ἀδέλφια εἰσθε... Δὲν πρέπει νὰ μαλώνετε 'ετη μοιραστά... ένας πρέπει νὰ υποχωρήσῃ 'ετον ἄλλο.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—"Οχι, δικαιούσην θέλω... (Πρὸς τὸν 'Αντωνάκην) Εγώ, τώρα ποῦ ζήθεις Κωστής, δὲν παραδέχομαι οὔτε τὸ μεγαλύτερο λαμπάτι. Θὰ τὰ βάλωμε κάτω καὶ θὰ γίνη καινούργια μοιραστά. Τὰ ίδια λεπτὰ ἔδωσε διαθένας μας, τὸ ίδιο κομμάτι θὰ φάγη.

Κοστής, (πρὸς τὸν 'Αντωνάκην) Νὰ δικαιος ἄνθρωπος! Υποχωρεῖς, 'Αντωνάκη;

ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ:—"Οχι!

Κοστής:—Έσύ, Δημητράκη, υποχωρεῖς;

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—"Οχι, αὐτὸ ποῦ είπα θὰ γίνη.

Κοστής:—Σάμπως δὲν εἰσθε σύμφωνοι... Δέχεσθε λοιπὸν νὰ δικάσω τὴν διαφοράν σας ἐγώ;

ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ:—Ναί.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—Μάλιστα.

Κοστής:—Λοιπόν, ἀφοῦ δὲν συμβιβάζεσθε σὰν ἀδέλφια, θὰ κριθῆτε σὰν ξένοι. Καθένας πρέπει νὰ πάρῃ τὸ ίδιο ποσὸν γλυκίσματος... Δὲν εἰν' ἔτοι;.. Καὶ γιὰ νὰ τὸ ἔξαρτισθωμεν αὐτό, πρέπει νὰ ζυγίσουμε τὰ κομμάτια... (Πρὸς τὸν 'Αντωνάκην) Δέσε μου ἐδῶ τὸ μῆλον τῆς ἔριδος.

ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ:—Καλέ, ποὺ μῆλο κάθεσαι καὶ λές!.. Κέκ εἶναι!

Κοστής:—Ναί, τὸ κέκ ζήθεια νὰ πῶ... (πρὸς τὸν Δημητράκην) Σύ, Δημητράκη, τρέξε 'ετο γραφεῖο τοῦ μπαμπά σου καὶ φέρε μου γλυκόρα τὴ μικρὴ ζυγαριὰ ποῦ ζυγίζει τὰ γράμματα.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ, (κινεῖται νὲ ἀναγκωρήσῃ ἀλλ' ἐπιστρέψει ἀμέσως):—Νὰ φέρω καὶ τὰ γράμματα;

Κοστής:—"Οχι, δὲν εἰν' ἀνάγκη. Δὲν θὰ ζυγίσουμε κινίνο, γλυκὸ θὰ ζυγίσουμε! ("Ο Δημητράκης ἔξερχεται διὰ τοῦ βάθους).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Κοστής καὶ ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ

ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ, (ἀφοῦ τρέξῃ καὶ παρατηρήσῃ ἀπὸ τῆς θύρας ἀνὰ πλευράρινθη δημητράκης):—"Αχ! Κωστῆ μου, δὲν ξέρεις πῶς μ' ὀφέσει τὸ κέκ... Καλλίτερα καὶ ἀπὸ τὴν γραμματική!.. (Τρυφερῶς). "Αχ! Κωστάκη μου, ἀν ἔκανες καρμιά κατεργαριά, νὰ πάρω ἐγώ τὸ περισσότερο, θὰ σου ἔδιγα τὸ μισό... εἰς ἀλληγ περιστασι!.."

Κοστής:—"Ετοι αἱ; Ζητεῖς νὰ μὲ δωροδοκήσῃς...? Α! πρέπει νὰ ξέρῃς πῶς ἔτοι δὲν δωροδοκοῦν τοὺς δικαστάς!.. Καὶ σῶπα μῆλη τὸ πῶς στὸ Δημητράκη καὶ γίνης ρεζίλι... Δικαιούσην... Δικαιούσην πρὸ παντός!.. (Βλέπων τὸν Δημητράκην ἔρχόμενον καὶ κρατοῦντα τὴν ζυγαριά) "Α! νὰ καὶ η ζυγαριὰ τῆς Θέμιδος!

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω καὶ ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—Καλέ, ποιονής Θέμιδος;.. Τοῦ μπαμπά εἶναι η ζυγαριά!

Κοστής, (λαμπάνω θέσον πρὸ τῆς τραπέζης):—Καλά, καλά... Καθήστε ἐκεῖ καὶ ήσυχα!.. (Οἱ μικροὶ τοποθετοῦνται ἐκατέρωθεν τῆς τραπέζης.) "Αρχεται η συνεδρίασις! Ντίγκ! Ντίγκ! Ντίγκ! Οι ἀκροαταὶ νὰ ἔργουν εὖ.

ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ—Μὰ δὲν υπάρχουν ἐδῶ ἀκροαταί.

Κοστής:—Σιωπή!..

ΕΓΩ:—Έσύ, Δημητράκη, υποχωρεῖς;

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—"Οχι, οὐτὸ ποῦ είπα θὰ γίνη.

Κοστής:—Σάμπως δὲν εἰσθε σύμφωνοι... Δέχεσθε λοιπὸν νὰ δικάσω τὴν διαφοράν σας ἐγώ;

ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ:—Ναί.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—Μάλιστα.

Κοστής:—Λοιπόν, ἀλλοφυλακή, πρέπει νὰ πάρῃς τὸ τεράπονον τῆς τραπέζης.

ΕΓΩ:—ΤΙΜ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΘΕΟΦ. Ι. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ:—Δὲν πειράζει, τὸ μικρότερο τὸ παίρνω ἐγώ.

Κοστής:—Μὲ ἄλλης λογους, δὲν θέλετε νὰ ἔξακολουθήσῃ η δίκη.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—"Αμ! ἀν ἔξακολουθήσῃ ἔτσι, δὲν θὰ μετηνότατα γὰλα μᾶς.

ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ:—Θὰ μᾶς φάς μὲ τὸ γλυκό!

Κοστής:—"Ωστε παραδέχεσθε ὅτι τελείωσε η δίκη;

ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ:—Ναί, ναί, τελείωσε.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—Καὶ ποὺ πικρὰ μάλιστα γὰλα μᾶς... "Ελα, δός μας τὰ κομμάτια μᾶς.

Κοστής:—"Αφοῦ τὸ θέλετε, ποὺ καλά... Η δίκη λοιπὸν ἔτελειώσε... Οἱ ἀντίδικοι συμβιβάζονται... ἀλλ' αὐτὰ τὰ κομμάτια ποὺ ἔμειναν...

ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ:—Διάστημα! (Συγκρόνως) Φέρτ' τα, φέρτ' τα γλυκάρια!

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ, (ἀπωθῶν τοὺς μικροὺς):—"Α, μὲ συγχωρεῖτε... Τὰ κομμάτια αὐτὰ ἀνήκουν σ' ἐμένα... γιὰ τὰ ἔξοδα τῆς δίκης!.. (Τὰ τραγεῖ) Τί; τάκματα δικαιούσην θέλατε;

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ, (ἀποσυρόμενος καὶ κλαίον):—Νὰ τὴν βράστω γῶ τέτοια δικαιούσην!

ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ, (διάστη):—"Εγώ θὰ κάνω ἔφεσιν εἰς τὸ Κακούρι... (τὸν πάνοντα λυγμού) κάκ...κοκ...δικεῖον!

Κοστής:—Τὰ κλαμπατά εἶναι περιττά. Εχάσατε τὸ γλυκό, ἀλλὰ ἐκερδίσατε ἔνα πολὺ σπουδαῖον μάθημα. Θὰ μάθετε εἰς τὸ ἔτης νὰ λύετε τὰς διαφοράς σας σὰν καλὰ ἀδέλφια. "Οταν ὁ ἔνας υποχωρῇ εἰς τὸν ἄλλον, δὲν θὰ κινδυνεύετε πλέον νὰ πάθετε διάστημα σήμερα.

ΑΝΤΟΝΑΚΗΣ:—Νάξερες, καύμενε, τί ἀνάλογος ποῦ είσαι.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ:—Τώρα μάλιστα ποῦ μᾶς ἔφαγες τὸ γλυκό, εἰσαι... γλυκανάλατος!

</div

